

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Pravila – svugdje, uvijek i u svemu oko nas

NASTAVNO PODRUČJE	Priroda i društvo Hrvatski jezik, Glazbena kultura, Matematika, Likovna kultura, Tjelesna i zdravstvena kultura
TEMA	Pravila – svugdje, uvijek i u svemu oko nas
DIDAKTIČKI CILJEVI/ ISHODI UČENJA	Učenik će moći: Zamijetiti i opisati nekoliko pravila s kojima se svakodnevno susrećemo (dom, škola, promet, sport, igra, priroda – godišnja doba...) Razumjeti i objasniti potrebu poštivanja pravila kao preduvjeta uspješnog funkcioniranja u svim situacijama raspravljati o sadržaju pravila pojedine zajednice (obitelj, razred, sudionici u prometu, promjene u prirodi i njihov utjecaj na živi svijet...) Predviđati i objasniti posljedice nepoštivanja pravila Razumjeti i aktivno rabiti nove pojmove (zajednica, pravila, odstupanje, prekršaj, poštivanje, nepoštivanje) Razumjeti i objasniti međuvisnost pravila i : <ul style="list-style-type: none"> - života u obitelji - ponašanja u školi - dužnosti i prava učenika - odgovornog sudjelovanja u prometu - načina uspješne realizacije svake igre Razumjeti uzročno- posljedično povezivanje pravila u različitim životnim situacijama Zamijetiti, razumjeti i izraziti pravilnosti u određenim događajima/pojavama Razumjeti i izraziti potrebu poštivanja pravila uvijek, svugdje i u svemu, radi uspješnog funkcioniranja u odnosima unutar obitelji, škole, lokalne zajednice, prirode i promjena koje se događaju u njoj Oblikovati, izreći i primijeniti neko pravilo (igra)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

	<p>Uočiti i pokazati pravilne izmjene ritmičnih elemenata u lirskoj pjesmi Razumjeti i primjenjivati osnovna jezična pravila (početak i kraj rečenice, veliko slovo...) Stvarati zvučni izraz pravilnom izmjenom zvučnih elemenata Zamijetiti i iskazati pravila u geometrijskim nizovima i brojevnim izrazima stvoriti likovni uradak pravilnom izmjenom likovnih elemenata ; objasniti pravilnost</p>
KLJUČNI POJMOVI	<p>Priroda i društvo : Prava i dužnosti u obitelji, školi, lokalnoj zajednici, pravila, poštivanje pravila, sigurnost u prometu i igri, razumijevanje, uvažavanje, dogovor</p> <p>Hrvatski jezik : Pjesma, kitica, stih, pjesnička slika, ponavljanje u stihu, kitici, pjesmi (ritam), srok/rima , slušno i vidno zamjećivanje rime</p> <p>Glazbena kultura : Ritam , dobe, glasno i tiho pjevanje, brzo i polagano pjevanje (pravilna izmjena)</p> <p>Matematika : Geometrijski likovi, niz, pravilo niza geometr.likova i brojeva, uspoređivanje – odnosi više, manje, jednako</p> <p>Tjelesna i zdravstvena kultura : Elementarna i štafetna igra-čimbenik socijalizacije i homogenizacije djece u skupini</p> <p>Likovna kultura : Ritam, lik , boja, obrisne i strukturne crte, kontrast crta</p> <p>Građanski odgoj : Prava, odgovornost, ravnopravnost, učenik-pojedinac građanin zajednice Odlučivanje, zajednički interes i dobrobit Komunikacija , verbalna i neverbalna, načelo pravednosti , demokratski odnosi</p>
Vrsta aktivnosti (predavanje, istraživanje, obrada	<p>Izlaganje i razgovor Opažanje i opisivanje situacija iz neposrednog životnog okruženja</p> <p>Obrada informacija</p>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

informacija, kreativni odziv na temu)	Analiza situacija koje su učenici opažali, uspoređivanje doživljaja Uzročno – posljedično povezivanje događaja i pojava u neposrednom okruženju Stvaranje zaključaka, govorno oblikovanje zaključaka Kreativni odziv na temu Govorno , likovno stvaralaštvo, dramske improvizacije situacija iz svakodnevnog života, prikaz stvaralaštva u pokretu - prostoru
Dob učenika/razred	2.razred, 8 godina
Didaktički scenarij	<p>1. Motivacija za rad na projektu Obrada pjesme „Čudna šuma“ I. Kuliš Učenici u paru dopunjaju niz asocijacija što sve može biti čudno, čudna kuća, čudna djevojčica, čudan kolač,... objašnjavanje navedenih pojmoveva (zamišljanjem , predviđanjem). Najavljujem postojanje i čudne šume. Učenici predviđaju po čemu je čudna, što je čini čudnom... Nakon čitanja i izražavanja dojmova o pjesmi , učenici iskazuju koje su im riječi nepoznate pa ih objašnjavamo aktivnom uporabom (metodom uvrštavanja u rečenicu). Heurističkim razgovorom učenici analiziraju pjesmu po kiticama, utvrđuju značenje pojedine slike i izraza. Utvrđivanje prenesenog značenja izraza Čudna šuma-prometni znakovi , prometna pravila koja služe svim sudionicima u prometu.</p> <p>2. Upoznavanje s prometnim znakovima i prometnim pravilima- osnovni podatci Odlazak na terensko istraživanje u neposrednoj blizini škole. Motivaciju za istraživanje našli smo u stihovima obrađene pjesme „Čudna šuma“ pa smo malo istraživanje potaknuli riječima Pronađimo Čudnu šumu pored naše ceste , puta... Učenici uočavaju prometne znakove po sljedećim značajkama, oblik, boja, veličina. Dok učenici promatraju znakove i sudionike prometa,</p>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

učitelj metodom izlaganja upoznaje učenike s temeljnim činjenicama o znakovima i njihovom značenju-pravilu kojeg predstavljaju.

Skupine-vrste prometnih znakova, značenje pojedinog znaka s obzirom na njegovu boju i oblik, ponašanje sudionika prometa (pješaka i vozača) u blizini pojedinog znaka, posljedice mogućeg nepoštivanja ili nepoznavanja značenja pojedinog prometnog znaka-pravila

Nakon svega što su uočili i dosadašnjeg iskustva sudjelovanja u prometu kao pješaci ili putnici , učenici obrazlažu kako je potrebno postojanje prometnih pravila jer njihovo postojanje i poštivanje jamči sigurnost svih sudionika u prometu.

Učenici predviđaju što bi se dogodilo da nema prometnih znakova-pravila.

3. Iskazivanje – produbljivanje znanja o pravilima u svakodnevnom životu

Usmenim izlaganjem nabrajaju gdje su se sve susreli s postojanjem pravila u neposrednom životnom okruženju (obitelj, škola, sport, ulica, posjet kulturnim ustanovama,...)

Učenici su podijeljeni u manje skupine. Svaka skupina dobiva jedan od primjera iz neposrednog okruženja (obitelj, škola, sport,....)

Zadatak svake skupine je kratko opisati „Pravila s kojima se svakodnevno susrećem“

(Koja pravila tu vrijede? Tko ih mora poštovati? Kada ta pravila vrijede?

Što bi se dogodilo ako ih netko ne poštuje? Tko kontrolira poštiju li se ta pravila? Što činiti s onima koji ih ne poštuju?

Predstavnici skupina javno predstavljaju uratke.

Razvija se rasprava –produbljuje znanje.

4. Upoznavanje s ključnim pojmom – pravila

Učenici zapisuju asocijacije uz pojam **pravila**.

Zajedno raspravljamo o potrebi postojanja pravila svugdje i u svemu što nas okružuje.

Čemu pravila služe? Što pravila uređuju/osiguravaju u obitelji, školi, igri, prometu,...? Koje pravilo smatraš najvažnijim u pojedinom primjeru iz neposredne životne stvarnosti (obitelj, škola, igra, promet,...)?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ponovno čitanje pjesme „Čudna šuma”. Uočavanje postojanja pravila u pjesmi. *Koliko kitica ima ova pjesma? Koliko stihova ima svaka kitica? Čitanje svakog stiha rastavljujući riječi na slogove. Kolika je duljina svakog stiha? Ima li riječi koje se rimuju? U kojim se stihovima nalaze riječi koje se rimuju? Jesu li stihovi s riječima koje se rimuju na istom ili različitom mjestu u pojedinoj kitici? Po kakvim pravilima je napisan svaki stih pjesme, kitica pjesme? (Svaki stih ima osam slogova, svaka kitica ima po četiri stiha, rimuju se drugi i četvrti stih svake kitice).*

Slijedi melodijska i ritamska obrada pjesme Čudna šuma. Prisjećamo se uobičajenog načina učenja pjevanja i sviranja nove pjesme – igra jeke. Učenici su poučeni ranijim iskustvom ovakvog pjevanja uočili važnost poštivanja dogovorenog načina rada i podjela aktivnosti unutar skupina. Sada lako zaključuju da je i za uspješno pjevanje i sviranje također važno postojanje i poštivanje pravila. *Koji se stihovi ili kitice ponavljaju? Ima li melodije koja se ponavlja? Kada se ponavljaju? Kako se ponavljaju?* Tijekom učenja pjesme učenici uočavaju pravila-pojedini dijelovi melodije i dobi pjesme se izmjenjuju i ponavljaju po nekom pravilu.

Nakon obrade pjesme učenici se dijele u tri skupine. Prva skupina pjeva, druga svira dobe, a treća ritam tj. slogove teksta pjesme. Skupine se mijenjaju u izvršavanju svojih zadataka u smjeru kazaljke na satu tako da na kraju sve skupine izvrše sve zadatke. I u ovoj aktivnosti učenici uočavaju postojanje pravila u izmjeni zadataka po pojedinim skupinama.

5. Kreativna igra - odgonetni pravilo niza

Učenici su podijeljeni u parove. Svaki par dobije geometrijske likove koji su se spominjali u pjesmi Čudna šuma- trokuti, kvadrati, pravokutnici, krugovi. Zadatak svakog para je izmisliti pravilo po kojem će onda složiti niz od geometrijskih likova.

Nakon što svi slože svoje nizove, članovi drugih skupina (parovi učenika koji nisu gradili niz) pokušavaju otkriti pravilo po kojem je nastao svaki pojedini niz geometrijskih likova.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Sličan zadatak ponavljamo, ali tako da svaki par dobije jedan geometrijski lik , ali u različitim bojama. Zadatak je smisliti ,a potom i izgraditi niz istih likova , ali različite boje. Ostali učenici otkrivaju pravilo po kojem je građen pojedini niz
(npr. crveno, crveno, plavo, žuto, crveno, crveno, ...) Ista se aktivnost može provesti tako da umjesto likova učenici slažu niz brojeva, a ostali otkrivaju pravilo po kojem je taj niz složen.

6. Dramske improvizacije situacija iz svakodnevnog života

Učenici u skupinama stvaraju dramsku improvizaciju po temama:

- Ponašanje za obiteljskim stolom
- Posudba i vraćanje knjiga u knjižnicu
- Nogometni trening
- Kućni red škole (papučice)
- Siguran put od kuće do škole

Zadatak svake skupine učenika je prikazati zadatu situaciju kroz primjer nepoštivanja pravila u nekoj situaciji i prikaz posljedica koje proizlaze iz kršenja temeljnog pravila koji u toj situaciji vrijedi.

Nakon odigranih scena učenici međusobno komentiraju i analiziraju dramske improvizacije.

7. Iskazivanje odnosa prema pravilima u neposrednoj životnoj stvarnosti

Učenici međusobno raspravljaju i dogovorom odlučuju koja bi temeljna pravila morala vrijediti prilikom odabira igre ili neke druge aktivnosti koju žele uspješno realizirati sa svojim prijateljima (broj igrača, početak i kraj igre, način bodovanja i određivanje pobjednika). Obrazlažu zašto je baš to važno za uspješno provođenje zamišljene aktivnosti.

8. Kreativno iskazivanje stečenih spoznaja

1.Zadatak je učenika da smisle pa naprave svoj slikovni znak koji bi kao takav predstavljao likovni izraz postojanja

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

	<p>školskog ili nekog novog , izmišljenog pravila.</p> <p>2.Učenici smišljaju novu igru u prostoru s prikupljenim rekvizitima iz prirode. Samostalno osmišljavaju pravila igre, broj igrača, ...</p> <p>3. Smišljanje novih pravila za poznatu glazbenu ili sportsku igru</p> <p>9. Predstavljanje rezultata rada</p> <ul style="list-style-type: none"> - Učenici predstavljaju svoje likovne uratke i objašnjavaju pravila koja su likovnim izrazom htjeli prenijeti. - Predstavljanje igre i temeljnih pravila. <p>Demonstracija igre u prostoru. Publika komentira kvalitetu izmišljene igre, tj. ima li igra unaprijed utvrđena i jasna pravila koja jamče pravednost i jednakost za sve igrače.</p>
Mjesto učenja (učionica, teren, muzej, galerija...)	Učionica, neposredna okolina škole, igralište
Didaktička sredstva (edukativni materijali)	Literatura, slike, papiri, prikupljene prirodnine
Trajanje aktivnosti	1 tjedan
Način i modeli provjere ostvarenosti ciljeva	Predstavljanje učeničkih uradaka (slika, demonstracija igre u prostoru, usmeno izlaganje, nizovi geometrijskih likova i brojeva)
Vidljivi rezultati rada (fotografije, opisi, prezentacije, dramski prikaz, film...)	Likovni radovi, slikovnica s igrami i uputama –pravilima za igranje